

UCHWAŁA Nr VII/42/2015
RADY POWIATU W STARACHOWICACH
z dnia 30 - kwietnia - 2015 roku

w sprawie:

**uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Starachowickim na lata 2015 - 2017”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 595 z późniejszymi zmianami) i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 332),

Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Starachowickim na lata 2015 - 2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Bożena Wrona

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 332), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Opracowany program zakłada, by dzieci pozbawione opieki rodziców nie trafiały do państwowych placówek, ale do rodzinnych form pieczy zastępczej takich jak np. rodzinne domy dziecka czy rodziny zastępcze zawodowe lub specjalistyczne.

Poprawa jakości życia dzieci przebywających w pieczy zastępczej, ich opiekunów oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej możliwa jest, kiedy istnieją jasno określone cele, zadania do realizacji oraz działania.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały było zasadne.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Starachowicach
mgr Wiesław Daszkowski

Załącznik do Uchwały Nr VII/42/2015
Rady Powiatu w Starachowicach
z dnia 30 - kwietnia- 2015 roku

3-LETNI POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE STARACHOWICKIM
NA LATA 2015-2017

STARACHOWICE 2015

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	5
III.	ŚRODOWISKA RODZINNE ZAGROŻONE UMIESZCZENIEM DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ	6
IV.	ANALIZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	13
4.1.	CHARAKTERYSTYKA RODZIN ZASTĘPCZYCH	13
4.2.	CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	22
4.3.	OSOBY USAMODZIELNIANE	26
4.4.	OCENA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	28
V.	PROGNOZOWANIE 3-LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	30
5.1.	CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE	31
VI.	HARMONOGRAM 3-LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	35
6.1.	CELE SZCZEGÓŁOWE, TERMINY, PODMIOTY REALIZUJĄCE, WSPÓLPRACUJĄCE W REALIZACJI	35
6.2.	ROCZNE LIMITY ZAWODOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE STARACHOWICKIM	40
6.3.	PROGNOZA USTANAWIANIA NOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE STARACHOWICKIM	41
6.4.	PROGNOZA PROWADZENIA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA W POWIECIE STARACHOWICKIM	41
VII.	BUDŻET PROGRAMU	42
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	44
IX.	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	45

I WSTĘP

Rodzina jest pierwotną i najpowszechniejszą grupą społeczną. Stanowi wspólnotę osób, która jest pierwszą, podstawową i najważniejszą formą życia indywidualnego

i społecznego. Dobrze funkcjonująca rodzina daje człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokaja jego potrzeby, wprowadza w świat wartości i społecznie akceptowalnych norm.

Rodzina, która działa w sposób prawidłowy, zaspokaja potrzeby jej członków. Środowisko rodzinne powinno stanowić źródło miłości, akceptacji oraz dawać poczucie bezpieczeństwa. Dzięki interakcjom z najbliższymi kształtuje się osobowość, system wartości, a także postawy prezentowane w dorosłym życiu. Jeżeli kondycja rodziny pogarsza się, wpływa to w sposób destrukcyjny na funkcjonowanie nie tylko jednostki, ale również społeczeństwa.

W obecnej rzeczywistości społecznej mamy do czynienia ze zjawiskiem, które socjologowie określają jako kryzys rodziny. Obserwuje się rozluźnianie więzi między rodzicami i dziećmi. Dzieje się tak między innymi dlatego, że aktualny system gospodarczy

i kryzys ekonomiczny wymuszają na dorosłych poświęcanie większości swojego czasu na pracę zarobkową. Coraz rzadziej rodzice mają czas, żeby przekazywać dziecku wzorce zachowań, tradycje, normy społeczne. Brak obecności rodziców sprawia, że funkcję socjalizacyjną przejmują rozmaite jednostki lub instytucje, np. żłobki, opiekunki do dzieci, przedszkola, szkoły.

Bardzo istotnym zjawiskiem jest także wzrost zachowań, określanych jako ryzykowne, które mają miejsce w rodzinie. Ogromnym problemem są różnego rodzaju uzależnienia, które dotyczą już nie tylko dorosłych, ale także dzieci. Częstym zjawiskiem jest też przemoc, zarówno w sensie psychicznym, fizycznym oraz ekonomicznym. Ofiarami rodziny dysfunkcyjnej, nie wypełniającej we właściwy sposób swojej roli, są przede wszystkim dzieci.

Uznając zasadę autonomii i prymatu rodziny, która jest zapisana w wielu aktach prawnych, w tym w ustawie zasadniczej, Konstytucja RP dopuszcza możliwość interwencjonizmu w sferę władzy rodzicielskiej. Także Konwencja o Prawach Dziecka, która wyraźnie wskazuje prawo dziecka do wychowania w rodzinie, wskazuje możliwość ingerencji w rodzinę, aby w miarę możliwości zniwelować sytuacje kryzysowe.

Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny powodują, że służby powołane na rzecz pracy z dzieckiem i rodziną, są zobowiązane do podjęcia rozmaitych działań wspierających. Bardzo ważna jest tu rola pracownika socjalnego, asystenta rodziny, a także kuratora sądowego. Niestety, zdarza się, że mimo nakładu pracy ze strony odpowiedzialnych służb, nie udaje się stworzyć warunków umożliwiających pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. W takiej sytuacji Sąd Rodzinny wydaje postanowienie o umieszczeniu w pieczy zastępczej, w celu zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom tego pozbawionym.

Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Dzieci, pozbawione opieki ze strony rodziny biologicznej, trafiają najczęściej do rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo - wychowawczych. Właściwa organizacja pieczy zastępczej jest zadaniem wymagającym dużego zaangażowania wszystkich tworzących ją osób i instytucji.

W powiecie starachowickim funkcja Organizatora Pieczy Zastępczej została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, w którym działa Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej.

Stworzenie dzieciom przebywającym w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej jak najlepszych, uwzględniających ich godność i prawa, warunków życia to podstawowy cel jaki przyświeca wszystkim instytucjom i podmiotom realizującym zapisy Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Bardzo ważne są tu wszelkiego rodzaju działania profilaktyczne, realizowane choćby poprzez warsztaty i szkolenia, poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, wsparcie merytoryczne, tworzenie warunków dla funkcjonowania grup wsparcia oraz kooperacja pomiędzy rodzinami zastępczymi, rodzicami biologicznymi, a pracownikami jednostek działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej.

Wypełniając obowiązek ustawowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako bezpośredni wykonawca zadania opracował program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie starachowickim.

II PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz.595 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163);
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720)

III ŚRODOWISKA RODZINNE ZAGROŻONE **UMIESZCZENIEM DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ**

We współczesnym świecie wśród przyczyn problemów z jakimi borykają się rodziny są między innymi pogorszenie położenia ekonomicznego, czyli bezrobocie, niskie płace, wzrost kosztów utrzymania i kształcenia. Czynniki te wpływają negatywnie na rodzinę i jej rozwój, ponieważ zdobywanie środków utrzymania rodziny jest bardzo czasochłonne i czasami rodzice zaniedbują obowiązki np. wychowawcze wobec dzieci. Kolejną i częstą przyczyną „rozpadu rodziny” jest nasilenie zjawisk patologicznych. Między innymi alkoholizm. Niszczy on wszystkie obszary życia człowieka, czyli rodzinę, pracę, itp. Alkoholizm może dotknąć każdego bez względu na wiek, wykształcenie, płeć, poziom intelektualny czy uprawiany zawód. Często z alkoholizmem wiąże się przemoc w domu. Przemoc wpływa negatywnie na postrzeganie świata szczególnie przez dzieci. Muszą one od nowa odbudować swój świat z pomocą psychologa, pełen pozytywnych wartości oraz bezpieczeństwa.

Poważny problem stanowią także, konflikty pokoleniowe między dziećmi, a rodzicami. Mają one swoje źródło w różnych systemach wartości i różnych wzorach kulturowych oraz w naturalnej dla młodych ludzi skłonności do buntu wobec wszelkich autorytetów. Działania rodziców, jeśli nie są racjonalne i pedagogicznie uzasadnione, prowadzą do nasilenia konfliktów, czego rezultatem mogą być ucieczki dzieci do sekt, uczestnictwo w subkulturach grup młodzieżowych czy uzależnienie. Uzależnienie od narkotyków, powszechnie znane jako narkomania jest także przyczyną problemów w rodzinie. Natomiast przyczynami sięgnięcia po narkotyki są problemy w domu, wpływ środowiska lub chęć popisania się przed znajomymi. W działaniu przeciwko uzależnieniami tego typu stosuje się działania wychowawcze, profilaktyczne, prewencyjne, resocjalizacyjne oraz lecznicze w stosunku do osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem.

Sekta jest to grupa psychomanipulacyjna lub totalitarna, która narusza podstawowe prawa człowieka i zasady życia społecznego. Działa ona destrukcyjnie na jednostkę lub rodzinę poprzez stosowanie technik psychologicznych lub socjologicznych, wykorzystywanie fizyczne, psychiczne lub materiałowe, co powoduje uzależnienie od grupy lub jej przywódcy.

Zagrożeniem dla rodziny może być także molestowanie seksualne. W wielu przypadkach dochodzi do tego, że molestowane jest dziecko przez jednego

z rodziców. Problem ten pozostawia po sobie ślad na dalsze życie młodego człowieka, może skończyć się rozpadem rodziny.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, iż w dzisiejszym świecie coraz częściej słyszy się o kryzysie rodziny i wartości.

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie można zapominać o osobach korzystających z pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. Trzeba mieć jednak świadomość, iż dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie korzystają ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej z różnych przyczyn. Jak wynika z danych, pochodzących z 5 gmin powiatu starachowickiego, przyczyny sytuacji kryzysowych z jakimi borykają się środowiska rodzinne są bardzo zróżnicowane i mają różne nasilenie w poszczególnych rejonach powiatu.

Charakterystyka gmin powiatu starachowickiego uwzględniająca specyfikę przyczyn korzystania z pomocy ośrodków pomocy społecznej w latach 2012-2014, przedstawiona

w poniższych zestawieniach tabelarycznych:

Tab. nr 1 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2012-2014

- Gmina Starachowice (MOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2012R.	2013R.	2014R.
UBÓSTWO	1591	1765	1703
SIEROCTWO	---	---	---
BEZDOMNOŚĆ	70	72	67
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	69	79	95
WIELODZIETNOŚĆ	63	78	80
BEZROBOCIE	1408	1546	1459
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	810	890	833
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	1073	1228	1191
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	59	66	35

RODZINY NIEPEŁNE	287	349	310
RODZINY WIEŁODZIETNE	77	97	95
PRZEMOC W RODZINIE	30	38	35
ALKOHOLIZM	341	367	365

Tab. nr 2 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2012-2014

- Gmina Wąchock (M-GOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2012R.	2013R.	2014R.
UBÓSTWO	8	31	177
SIEROCTWO	1	---	---
BEZDOMNOŚĆ	3	2	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	30	26	32
WIEŁODZIETNOŚĆ	18	19	23
BEZROBOCIE	139	156	137
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	78	74	82
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	20	21	24
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	36	34	28
RODZINY NIEPEŁNE	16	20	14
RODZINY WIEŁODZIETNE	15	10	10
PRZEMOC W RODZINIE	---	---	---
ALKOHOLIZM	6	7	14

Tab. nr 3 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2012-2014

- Gmina Brody (GOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2012R.	2013R.	2014R.
UBÓSTWO	24	21	20
SIEROCTWO	---	---	---
BEZDOMNOŚĆ	1	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	48	48	41
WIELODZIELNOŚĆ	46	46	39
BEZROBOCIE	267	320	302
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	138	144	155
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	87	98	84
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	20	23	15
RODZINY NIEPEŁNE	10	13	9
RODZINY WIELODZIELNE	4	4	2
PRZEMOC W RODZINIE	4	7	12
ALKOHOLIZM	8	15	15

Tab. nr 4 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2012-2014

- Gmina Mirzec (GOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2012R.	2013R.	2014R.
UBÓSTWO	7	7	6
SIEROCTWO	2	3	5
BEZDOMNOŚĆ	1	1	1

POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	1	1	1
WIELODZIETNOŚĆ	1	1	1
BEZROBOCIE	167	170	168
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	104	120	115
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	191	210	213
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	50	55	49
RODZINY NIEPEŁNE	35	39	37
RODZINY WIELODZIETNE	18	20	17
PRZEMOC W RODZINIE	21	40	28
ALKOHOLIZM	8	8	4

Tab. nr 5 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2012-2014

- Gmina Pawłów (GOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2012R.	2013R.	2014R.
UBÓSTWO	258	236	247
SIEROCTWO	1	1	3
BEZDOMNOŚĆ	6	5	6
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	49	51	53
WIELODZIETNOŚĆ	44	46	43
BEZROBOCIE	345	389	397
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	163	168	201
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	187	209	228

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	43	41	39
RODZINY NIEPEŁNE	31	30	29
RODZINY WIELODZIENTNE	11	11	8
PRZEMOC W RODZINIE	---	1	3
ALKOHOLIZM	10	17	31

Jak przedstawiają powyższe dane w gminach w Powiecie Starachowickim występują podobne problemy społeczne. W gminie Starachowice największy problem wśród mieszkańców stanowi ubóstwo i bezrobocie. Duży problem stanowi również niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Tendencję malejącą wykazują takie przyczyny trudnej sytuacji jak: sieroctwo.

Gmina Wąchock boryka się w przeważającej mierze z ubóstwem swoich mieszkańców, które wynika z dużej liczby osób bezrobotnych w tym rejonie. Gmina nie wskazuje w sprawozdawczości problemu z przemocą.

Z analizy gminy Brody wynika, że głównym problemem jest bezrobocie i niepełnosprawność, w dalszej kolejności długotrwała lub ciężka choroba.

W gminie Mirzec duży problem stanowi długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność, bezrobocie, a incydentalnie bezdomność czy wielodzietność.

Gmina Pawłów boryka się w pierwszej kolejności z bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą lub ciężką chorobą.

Jak wynika z analizy danych z poszczególnych gmin w powiecie starachowickim wszystkie gminy borykają się z takimi samymi problemami społecznymi, jednakże o różnym ich nasileniu.

Tab. nr 6 Liczba dzieci z poszczególnych gmin powiatu starachowickiego zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej w 2015r. - dane z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu.

GMINA	LICZBA DZIECI
Starachowice	30
Wąchock	1
Brody	3

Mirzec	2
Pawłów	2
Razem liczba dzieci	38

IV ANALIZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ **W POWIECIE STRACHOWICKIM**

Zgodnie z art. 33 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – „piecza zastępcza zapewnia :

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka — opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;

2) przygotowanie dziecka do:

a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,

b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,

c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.”

Kolejny art. 34 w/w ustawy dzieli ową pieczę na :

- rodzinną,

- instytucjonalną.

W powiecie starachowickim możemy wyróżnić zarówno pieczę instytucjonalną, na którą składają się 4 placówki (3 – typu rodzinnego, 1- opiekuńczo – wychowawcza), jak i pieczę rodzinną (rodziny spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, rodzinne domy dziecka).

4.1 Charakterystyka rodzin zastępczych

Rodzina zastępcza to jedna z form opieki nad dziećmi nie mającymi właściwej opieki rodziców. W rodzinach takich umieszcza się dzieci, których rodzice zostali trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich, albo też władza ta została im czasowo ograniczona bądź zawieszona. Dzięki rodzinie zastępczej dzieci mogą zrozumieć przyczyny rozpadu ich rodziny biologicznej, co pozwoli im w przyszłości na założenie własnej, trwałej rodziny na całe życie. Ważnym jej celem jest wzmocnienie rodzin naturalnych tak, aby dzieci mogły ponownie wrócić do swoich rodziców. W sytuacjach zaś, kiedy powrót dziecka do rodziny jest niemożliwy,

rodzinną opieką zastępczą jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży, którym trzeba zapewnić stałe i pozytywne więzi i stabilizację.

W rodzinie zastępczej przebiega proces pracy wychowawczej nad dziećmi, który prowadzony jest przez opiekunów zastępczych, pracowników socjalnych, pracowników sądowych, specjalistów i rodziców biologicznych.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Aby stać się rodziną zastępczą, kandydaci muszą przejść odpowiednie szkolenie i otrzymać zaświadczenie o uzyskaniu kompetencji w tym zakresie. Z warunku tego zwolnione są jedynie rodziny spokrewnione.

Od dnia 1.01.2012 r. organizowanie opieki w rodzinach zastępczych wynika z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 332).

Według zapisów w/w ustawy, zgodnie z art. 42:

1. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny — w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:

a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz

b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;

6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

- a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
- b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Rodzaje rodzin zastępczych

W powyżej wymienionym stanie prawnym w naszym powiecie funkcjonują rodziny zastępcze:

- **spokrewnione z dzieckiem** – opiekę nad dzieckiem sprawują osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- **niezawodowe** – opiekę sprawują osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (dalsza rodzina lub osoby obce). W rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie nie może przebywać łącznie więcej niż 3 dzieci. Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora)
- **zawodowe** – opiekę sprawują osoby niespokrewnione z dzieckiem. W rodzinie zastępczej zawodowej, w tym samym czasie nie może przebywać łącznie więcej niż 3 dzieci. Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora). Rodziny zawodowe mogą być również:
 - **pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu ale i również doprowadzone interwencyjnie)**- w tej rodzinie umieszcza się dziecko na okres do 4 - 8 miesięcy lub zakończenia postępowania sądowego,
 - specjalistyczne** – w rodzinie specjalistycznej umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. Są to dzieci głównie z orzeczoną niepełnosprawnością.
- **rodzinne domy dziecka** - opiekę sprawują osoby niespokrewnione z dzieckiem. W rdd nie może, w tym samym czasie, przebywać łącznie więcej niż 8 dzieci. Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora).

Tab. nr 1 Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy w powiecie starachowickim w latach 2012-2014

Dzieci umieszczone na skutek:	2012r.	2013r.	2014r.
sieroctwa	2	2	6
półsieroctwa	14	27	16
uzależnienia rodziców	89	74	86
przemocy w rodzinie	1	2	1
bezradności w sprawach opiek.- wychowaw.	14	16	15
niepełnosprawności rodzica/-ów	1	0	4
długotrwała lub ciężka choroba rodzica /-ów	6	9	4
ubóstwa.	4	2	2
bezrobocia	0	0	0
pobytu za granicą rodzica/-ów	5	6	2
inne	27	17	11

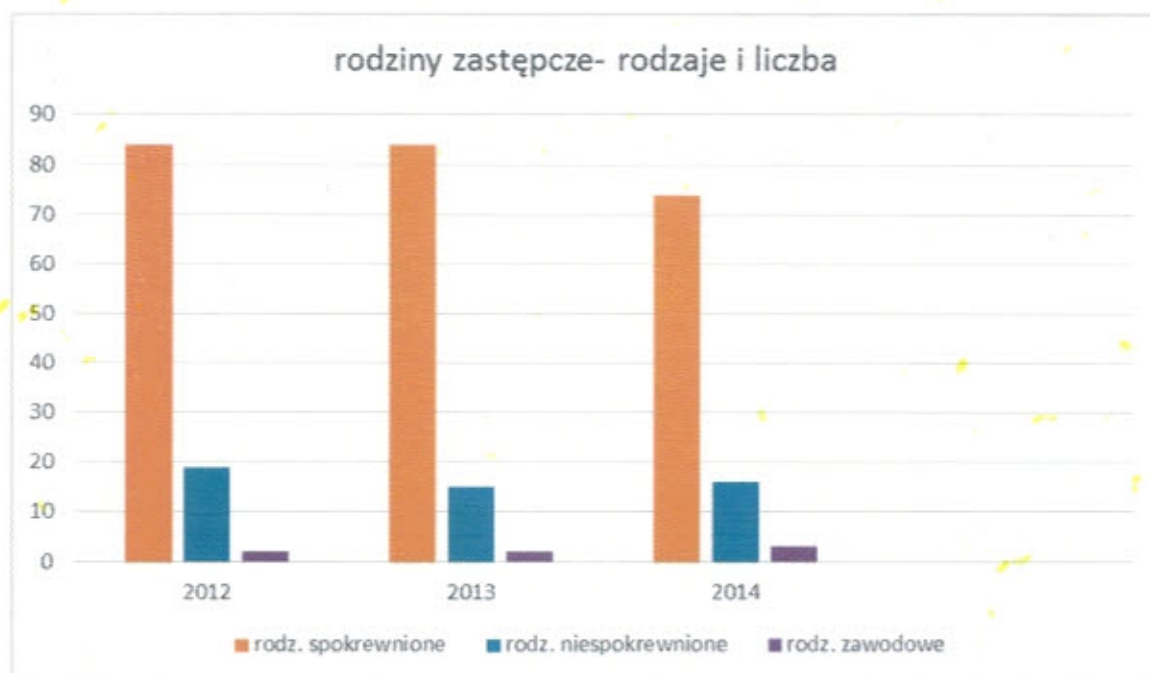
Jak wynika z powyższego zestawienia najczęstszą przyczyną umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu są: uzależnienie rodziców, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i półsieroctwo. Nie jest jednak tak, iż zawsze jest tylko jedna przyczyna, często zdarza się, że przyczyn jest kilka a proces degradacji rodziny ze skutkiem utraty dziecka jest stopniowy i wieloaspektowy.

Tab. nr 2 Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim w latach 2012-2014

Rodziny zastępcze:	2012	2013	2014
spokrewnione	84	84	74
niezawodowe	19	15	16
zawodowe	4	4	3
rodzinny dom dziecka	2	2	3
Razem:	109	105	96

Tabela nr 2 przedstawia liczbowe zestawienie rodzajów rodzin zastępczych, z którego wynika, iż przez okres lat 2012- 2014 wciąż dominowały rodziny zastępcze

spokrewnione z dzieckiem. W niewielkim stopniu zmieniała się natomiast liczba rodzin niezawodowych bądź rodzicielstwa zawodowego.

Tab. nr 3 Ilość dzieci umieszczonych w formach rodzinnej pieczy zastępczej powiatu starachowickiego w latach 2012-2014

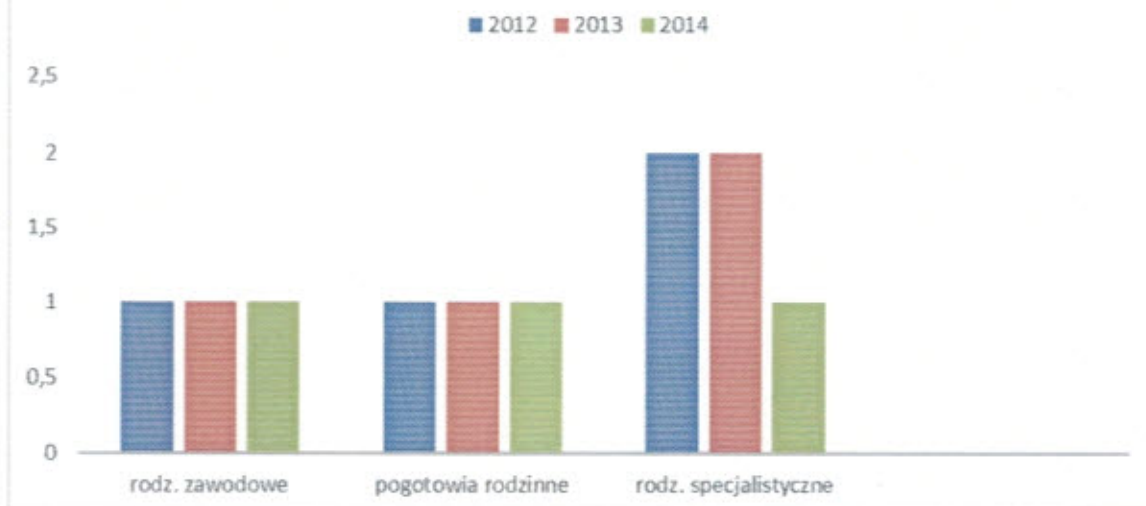
Rodziny zastępcze – liczba dzieci w rodzinach:	2012	2013	2014
spokrewnione	112	109	97
niezawodowe	23	18	18
zawodowe	15	14	10
rodzinny dom dziecka	13	14	22
Razem:	163	155	147

Tab. nr 4 Liczba rodzin zastępczych zawodowych(z podziałem na rodzaj rodziny zawodowej) na terenie powiatu starachowickiego w latach 2012 - 2014r.

Rodziny Zastępcze Zawodowe:	2012r.	2013r.	2014r.
rodziny zawodowe	1	1	1
pogotowia rodzinne	1	1	1
rodziny specjalistyczne	2	2	1
Razem:	4	4	3

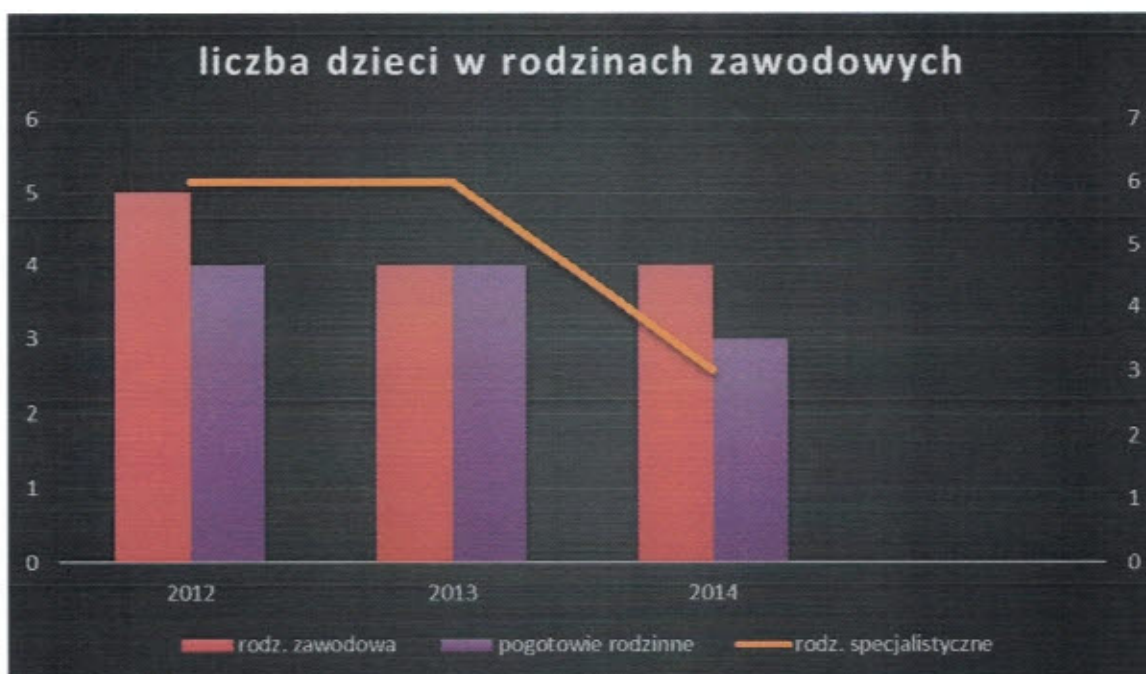
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE- PODZIAŁ NA RODZAJE

Jak wynika z powyższych danych tendencja rodzin zawodowych specjalistycznych wskazuje na niższą. Spowodowane jest to faktem, iż w 2014 roku jednak z rodzin zawodowych specjalistycznych została przekształcona w rodzinny dom dziecka.

Tab. nr 5 Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych na terenie powiatu starachowickiego w latach 2012-2014

Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych:	2012r.	2013r.	2014r.
rodziny zawodowe	5	4	4
pogotowia rodzinne	4	4	3
rodziny specjalistyczne	6	6	3
Razem:	15	14	10

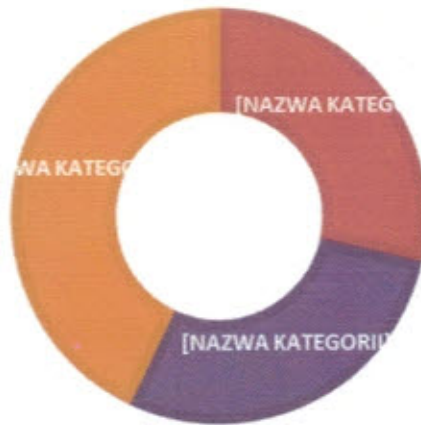

W 2012 roku Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie rodzinnej pieczy zastępczej wprowadziła nową formę opieki w rodzicielstwie zastępczym, a mianowicie rodzinne domy dziecka. Rodziny zastępcze wielodzietne sprawujące tę funkcję do 31-12-2011r. a spełniające przesłanki wyżej wymienionej ustawy, co do wymogów **rodziny domów dziecka** w pieczy, miały szansę i możliwość przekształcenia właśnie w rodzinne domy dziecka.

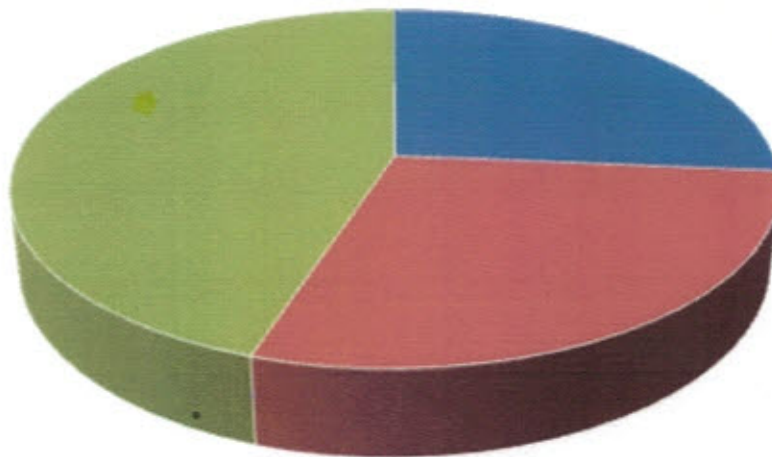
I tak w 2012r. w naszym powiecie funkcjonowały 2 rodzinne domy dziecka z liczbą dzieci: 13, w 2013 było również 2 rdd z liczbą 14 wychowanków, natomiast już na koniec 2013r. liczba rodzinnych domów wynosiła 3 i opieką objęto w nich 22 dzieci.

RODZINNE DOMY DZIECKA

■ 2012 ■ 2013 ■ 2014 ■

liczba dzieci w rdd

■ 2012 ■ 2013 ■ 2014

Jak wynika z zebranych powyżej danych, na terenie naszego powiatu zdecydowaną większość stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie bądź rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niezawodowe i rodziny zawodowe. Było 2 przypadki powrotu dziecka z rodziny zastępczej do rodziny naturalnej. Zdarzyło się również, iż z rodzin zastępczych dzieci trafiały do placówki bądź innej rodziny zastępczej.

W analizowanym okresie, corocznie, przeprowadzane były kampanie promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, mające na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

4.2 Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. zgodnie treścią art. 93 instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego;
- specjalistyczno – terapeutycznego;
- rodzinnego ;

Placówki opiekuńczo – wychowawcze w powiecie starachowickim

Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonują trzy placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego oraz 1 placówka opiekuńczo – wychowawcza

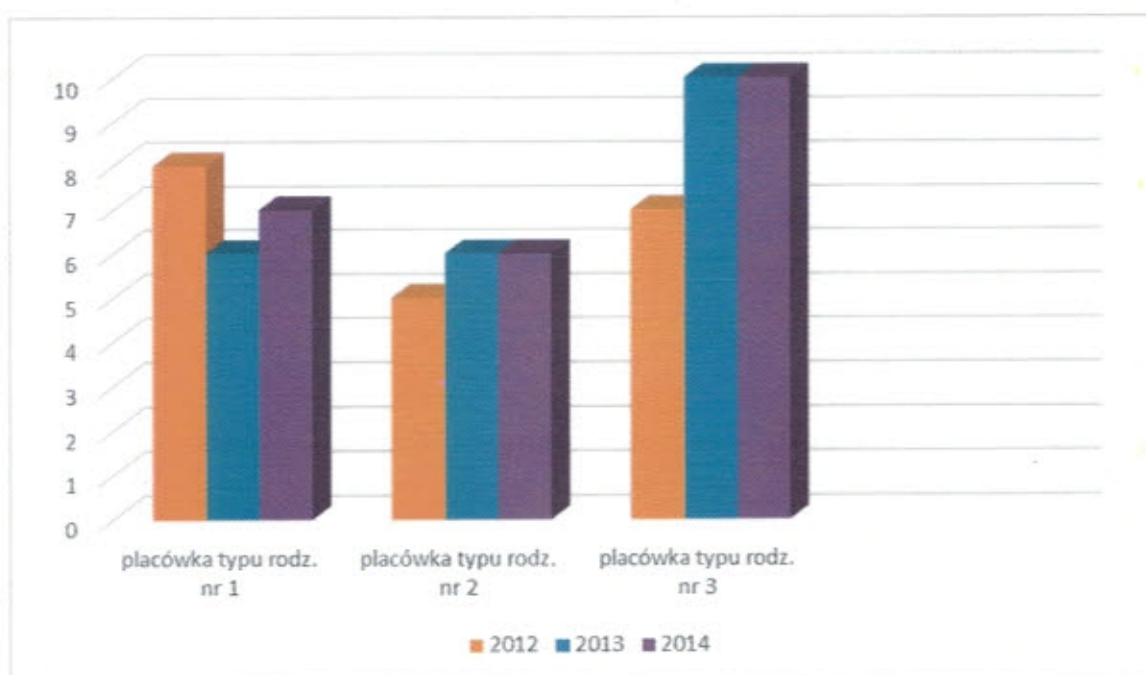
Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego

W powiecie starachowickim funkcjonują 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego:

- Placówka typu rodzinnego nr 1- ul. Warszawska 3, Starachowice
- Placówka typu rodzinnego nr 2 – ul. Moniuszki 15, Starachowice
- Placówka typu rodzinnego nr 3 – ul. Różana 1, Starachowice

Tab. nr 6 Ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego w latach 2012-2014 w powiecie starachowickim

Liczba dzieci w placówkach op.- wych. typu rodzinnego	2012r	2013r	2014r
Placówka nr 1	8	6	7
Placówka nr 2	5	6	6
Placówka nr 3	7	10	10
RAZEM	20	22	23

W placówkach typu rodzinnego na terenie naszego powiatu przebywają również dzieci z innych powiatów.

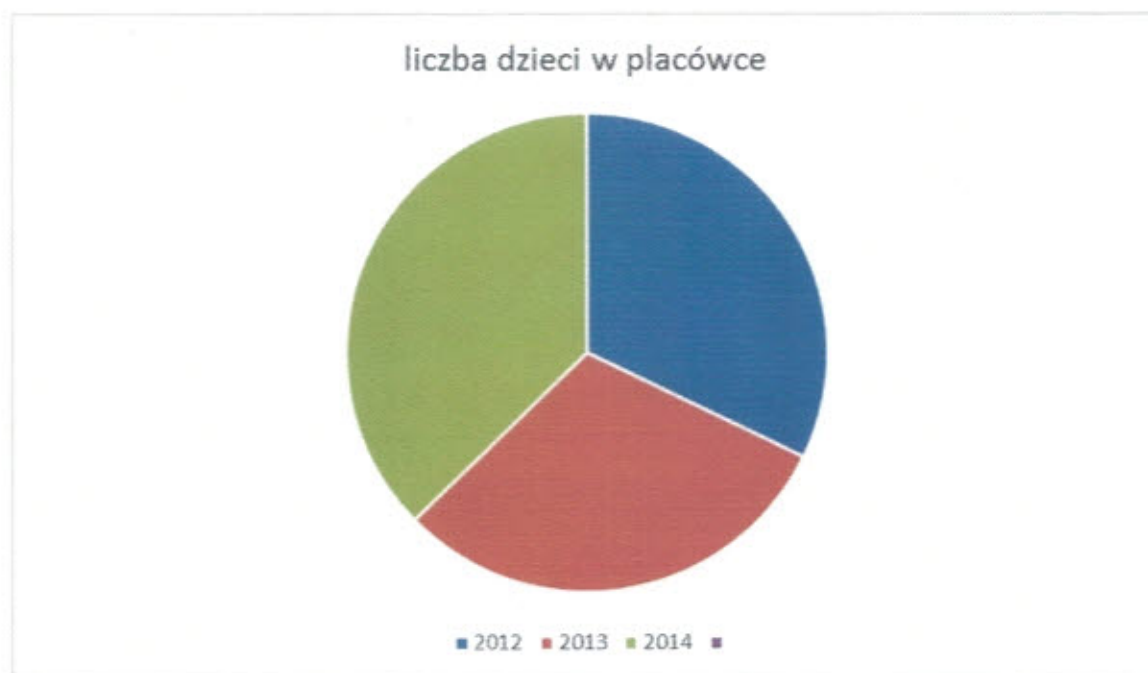
Wszyscy wychowankowie zostali umieszczeni na podstawie prawomocnego postanowienia sądu rodzinnego. W związku z umieszczeniem dziecka z innego powiatu zawierane jest każdorazowo porozumienie w sprawie ponoszenia wydatków z pobyt dziecka w placówce.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza
w Stawie Kunowskim

Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonuje również placówka opiekuńczo – wychowawcza socjalizacyjna. Usytuowana jest ona w Gminie Brody – w Stawie Kunowskim . poniższe zestawienie przedstawia przekrój umieszczeń w latach 2012-2014.

Tab. nr 7 Liczba dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie powiatu starachowickiego w latach 2012 – 2014

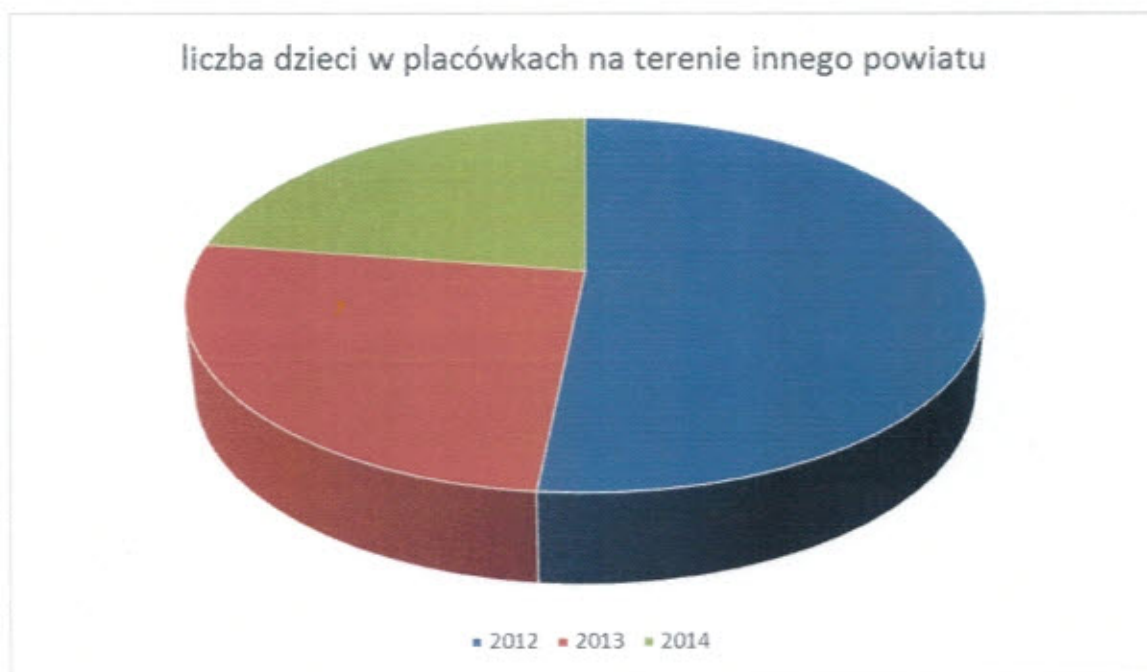
Liczba dzieci/rok	2012r.	2013r.	2014r.
Liczba dzieci w placówce	19	18	22

W latach 2012-2014 dzieci z terenu naszego powiatu były również umieszczane poza powiatem w różnego typu placówkach od socjalizacyjnych do resocjalizacyjnych.

Tab. nr 8 Liczba dzieci z powiatu starachowickiego umieszczonych w placówkach różnego typu na terenie innego powiatu w latach 2012-2014

PLACÓWKI / ROK	2012R.	2013R.	2014R.
Placówki- inny powiat	16	8	7

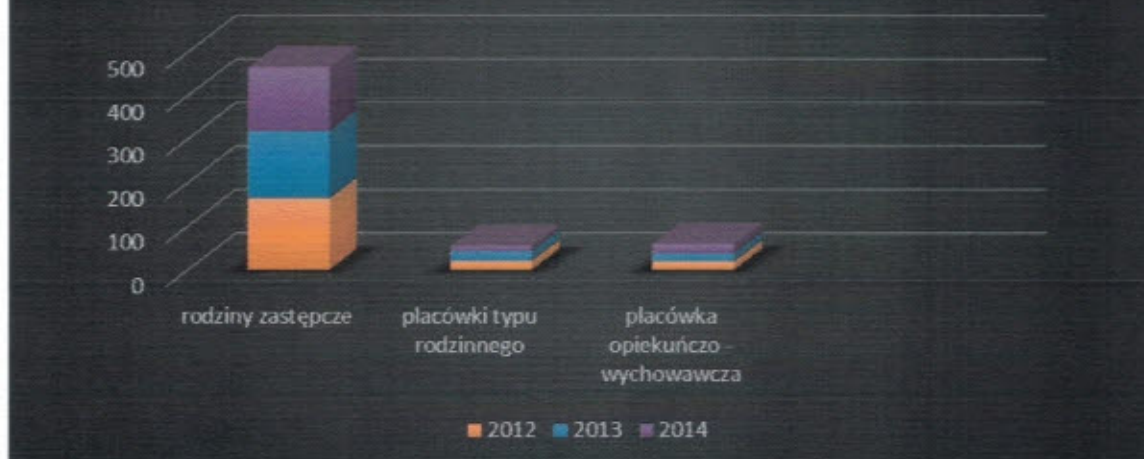

Jak wynika z powyższych danych liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów ma tendencję malejącą. Może wynikać to z rozwoju rodzinnych form opieki zastępczej na terenie naszego powiatu.

Tab. nr 9 Łącznie liczba dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych: socjalizacyjnej i typu rodzinnego w powiecie starachowickim w latach 2012-2014

DZIECI / ROK	2012R.	2013R.	2014R.
dzieci w rodzinach zastępczych	163	155	147
dzieci w PO-W typu rodzinnego	20	22	23
dzieci w PO-W socjalizacyjna	19	18	22
Razem dzieci w pieczy zastępczej	202	195	192

dzieci w pieczy instytucjonalnej i rodzinnej na terenie powiatu starachowickiego 2012- 2014

4.3 Osoby usamodzielniane.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówki różnego typu, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

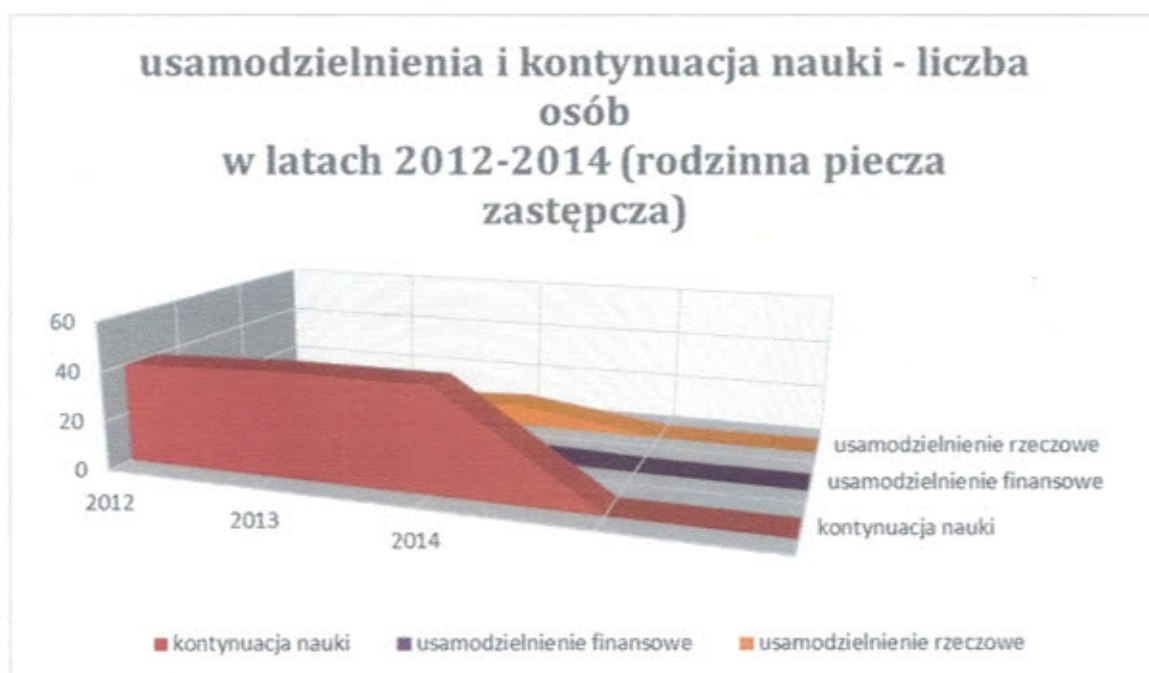
- przyznaje się pomoc:
 - na kontynuowanie nauki,
 - na usamodzielnienie,
 - na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - zatrudnienia.

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i tym

samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ponadto osoby te cechują się często biernością, niechęcią do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niską motywacją do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te w istotny sposób utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiając młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

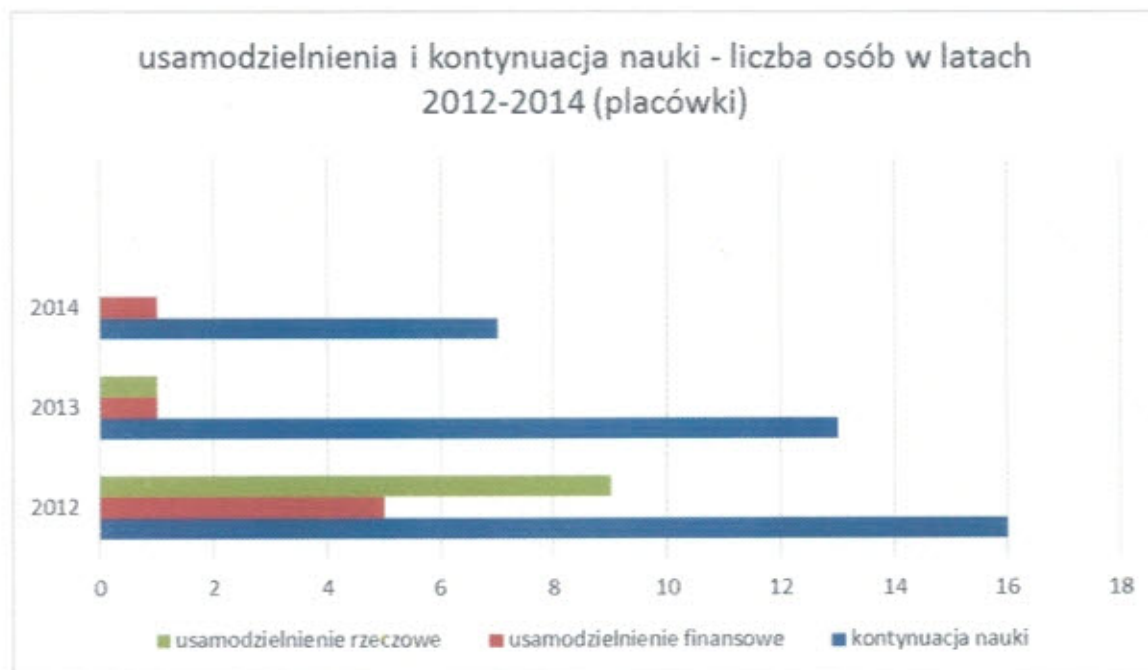
Tab. nr 10 Liczba osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych w latach 2012-2014

RODZINY ZASTĘPCZE	2012R.	2013R.	2014R.
kont. nauki	40	42	42
usam finansowe	7	1	2
usam. rzeczowe	6	6	9

Tab. nr 11 Liczba osób usamodzielnianych z placówek w latach 2012-2014

PLACÓWKI	2012R.	2013R.	2014R.
kont. nauki	16	13	7
usam finansowe	5	1	1
usam. rzeczowe	9	1	0

4.4 Ocena systemu pieczy zastępczej.

1. W latach 2012 – 2014 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych utrzymuje się na podobnym poziomie.
2. Z ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2014:
 - a) Ok. 90% stanowiły dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy,
 - b) Ok. 10% stanowiły dzieci umieszczone w placówkach
3. Zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowią rodziny spokrewnione
4. W latach 2012-2014 zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

5. W latach 2012 - 2014 następował sukcesywny wzrost liczby dzieci umieszczonych w placówkach, głównie typu rodzinnego.
6. W latach 2012 - 2014 wykazano spadek liczby dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów.
7. Od 2012 roku nastąpił spadek liczby osób korzystających z usamodzielnień finansowego i rzeczowego.

V PROGNOZOWANIE 3 - LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM

Spełniając wymagania określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora pieczy zastępczej. W związku z powyższym od 2012 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. W skład ww. zespołu wchodzi: 4 koordynatorzy, pracownik socjalny, prawnik i psycholog. Na dzień 01.03.2015 roku 57 rodzin zastępczych objętych zostało opieką koordynatora, natomiast pracownik socjalny zajmuje się 39 rodzinami zastępczymi.

Ponadto rodziny zawodowe mają prawo do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w rocznym wymiarze 30 dni. W celu zapewnienia opieki dzieciom przebywającym w tychże rodzinach należy przygotować rodziny pomocowe.

W wyniku wspólnego ustalenia organizatora pieczy zastępczej i rodzin zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka uprawnionych do skorzystania z uprawnień wynikających z art. 69 (prawo do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w rocznym wymiarze 30 dni) ustalono, iż rodziny zastępcze, rdd typują osoby – jako kandydatów do prowadzenia rodzin pomocowych, którzy przejdą szkolenie programem PRIDE- opieka zastępcza. Do chwili utworzenia rodzin pomocowych rodziny zastępcze i rdd nie zamierają korzystać z prawa do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem.

Z uwagi, iż ustawodawca wprowadził w art. 231 zapis, że w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy mogą być umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci powyżej 7 roku życia, należy podjąć działania w celu pozyskania nowych niezawodowych/ zawodowych rodzin zastępczych, aby mieć możliwość zapewnienia opieki dzieciom zgodnie z potrzebami.

Ponadto należy przygotować realny plan finansowy świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym na kolejne lata 2015-2017.

W obecnej perspektywie prognozowania należy utrzymać standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Stawie Kunowskim oraz

skrupulatnie rozważyć dochodzenie do kolejnego standardu, gdyż statutowa liczba w placówce w roku 2021 ma wynosić 14 wychowanków.

5.1. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny: *Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie starachowickim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.*

Cel szczegółowy nr 1: *Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.*

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej” (liczba koordynatorów zależna od liczby rodzin zastępczych).
2. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej.
3. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.
4. Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rezultat:

- Infrastruktura oraz zasoby ludzkie na rzecz pieczy zastępczej w powiecie starachowickim adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb.

Wskaźnik/miernik:

- liczba osób zatrudnionych w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”,
- liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje,
- utrzymany standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Cel szczegółowy nr 2: *Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim*

Proponowane działania:

1. Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.
2. Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.

Rezultat:

- Pozyskani i przygotowani kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wskaźnik/miernik

- liczba, zakres i formy prowadzonej kampanii kandydatów,
- liczba pozyskanych kandydatów w roku 2015, 2016, 2017,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2015,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2016,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2017,
- ustalony limit rodzin zawodowych na rok 2015, 2016, 2017,
- liczba zawodowych rodzin zastępczych w roku 2015, 2016, 2017.

Cel szczegółowy nr 3: *Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.*

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Szkolenia rodzin zastępczych: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.
3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.
4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych.
5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowym, zawodowym, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.

Rezultat:

- Poszerzenie przez rodziny: niezawodowe, zawodowe, prowadzące rodzinny dom dziecka i spokrewnione umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz umiejętności wspierających dzieci w rozwoju.
- Rodziny zastępcze, rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka – uzyskały umiejętność niwelowania opóźnień rozwojowych dzieci, zaniedbań oraz problemów społecznych dot. dzieci.

Wskaźnik/miernik:

- liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2015, 2016, 2017,
- liczba rodzin: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka i spokrewnionych uczestniczących w szkoleniach ,
- liczba rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka, korzystających z poradnictwa, specyfika poradnictwa,
- liczba rodzin niezawodowych, zawodowych uczestniczących w grupie wsparcia, rodzaj grup wsparcia,

- wydatkowana kwota na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2015, 2016, 2017.

Cel szczegółowy nr 4: *Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej.*

Proponowane działania:

1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.
2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się na rynku pracy.
3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne, kwatery prywatne).
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie zagospodarowanie.

Rezultat:

- Usamodzielniani wychowankowie przygotowani do „startu” w dorosłość.

Wskaźniki/mierniki:

- liczba wychowanków uczestniczących w proponowanych formach wsparcia podnoszących umiejętności prospołeczne i zawodowe,
- liczba wychowanków, których wsparto w pozyskaniu lokalu,
- liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie finansowe i rzeczowe.
- wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w roku 2015, 2016, 2017.

VI HARMONOGRAM 3 – LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIELICZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM

6.1 Cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji

<p>Cel główny: zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w pow. starachowickim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.</p>					
<p>Cel szczegółowy nr 1: Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej</p>					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.	Luty 2015	Specjaliści do grudnia każdego roku kalendarz.	PCPR	Starostwo Powiatowe	
2. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej.	2015	2017	PCPR	Instytucje szkolące, ROPS	
3. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi,	2015	2017	PCPR	GOPS/MOPS, Szkoły, Poradnia Psych. –	

<p>placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.</p> <p>4. Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	2015	2017	Placówki opiekuńczo – wych.	Pedagog., ZPOZ
---	------	------	-----------------------------	----------------

Cel szczegółowy nr 2: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.	2015	2017	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	Starostwo Powiatowe, szkoły, media	
2. Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	2015	2017	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	OPS-y	
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.	2015	2017	PCPR		

Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie starachowickim						
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji		
1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	2015	2017	PCPR	MPiPS		
2. Szkolenia rodzin zastępczych: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2015	2017	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	MPiPS, firmy szkoleniowe, specjaliści		
3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2015	2017	PCPR, Poradnie specjalistyczne			
4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych.	2015	2017	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej			

5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowych, zawodowych, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.	2015	2017	PCPR – dział świadczeń	
---	------	------	------------------------	--

Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej				
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji
1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.	2015	2017	Placówki (op.- wych., rdd), rodziny zastępcze	
2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się na rynku pracy.	2015	2017	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie, pracownik socjalny,	Szkoły, opiekunowie usamodzielnienia, PUP,
3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla	2015	2017	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie,	Gminy

usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne, kwatery prywatne).			pracownik socjalny,	
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie zagospodarowanie.	2015	2017	PCPR	

6.2. Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy			
	2015	2016	2017
Liczba proponowanych rodzin zawodowych	-- nie planuje się	- nie planuje się	1 - rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego

6.3. Prognoza ustanawiania nowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy						
Liczba prognozowanych rodzin zastępczych	2015		2016		2017	
	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe
	5	3	6	3	6	3

6.4. Prognoza tworzenia rdd w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy			
Rodzinny dom dziecka	2015	2016	2017
	0	0	1

VII BUDŻET PROGRAMU

Projekt budżetu - zaplanowane wydatki na realizację Programu w latach 2015 - 2017.

ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ - PCPR

L.P	SZACUNKOWY KOSZT I STRUKTURA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU, WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	2015 ROK	2016 ROK	2017 ROK
	ogółem	2 450 904,00	2 711 344,00	3 235 184,00
	w tym:			
1	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących RDD	241 730,00	241 730,00	307 730,00
2	Wynagrodzenie dla osób zajmujących się opieką dzieci i osób do pomocy przy pracach gospodarskich	98 988,00	98 988,00	139 188,00
3	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1 500 000,00	1 710 240,00	2 078 880,00
4	Dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci w wieku od 6-18 lat	5 000,00	5 000,00	5 000,00
5	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej	22 000,00	30 000,00	30 000,00
6	Pomoc losowa	2 300,00	2 500,00	2 500,00
7	Pomoc dla osób usamodzielnianych zgodnie z Indywidualnym Programem Usamodzielnienia	315 000,00	315 000,00	315 000,00
8	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodziny zawodowe i rdd	80 000,00	90 000,00	108 000,00
9	Przeprowadzenie remontu	15 000,00	15 000,00	21 000,00
10	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych	23 600,00	23 600,00	23 600,00

11	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	147 286,00	172 286,00	197 286,00
12	Wynagrodzenia dla rodzin pomocowych	00,00	7 000,00	7 000,00
Starostwo Powiatowe				
L.p.	SZACUNKOWY KOSZT I STRUKTURA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU, WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	2015 ROK	2016 ROK	2017 ROK
	ogółem	2 385 025,00	2 293 386,00	2 304 000,00
	w tym:			
1	Dotacje na utrzymanie dzieci z terenu powiatu starachowickiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	Rodziny zast. - 160 000,00 Placówki - 497 950,00	Rodziny zast. - 170 000,00 Placówki - 535 000,00	Rodziny zast. - 170 000,00 Placówki - 540 000,00
2	Utrzymanie placówki opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego: placówka nr 1 placówka nr 2 placówka nr 3	281 990,00 154 634,00 322 564,00	284 449,00 143 111,00 324 826,00	285 000,00 144 000,00 325 000,00
3	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Stawie Kunowskim	967 887,00	836 000,00	840 000,00

Przedstawione w budżecie świadczenia, dodatki, wynagrodzenia oraz dofinansowania obligatoryjne i fakultatywne będą wypłacane w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasady przyznawania tych świadczeń i ich wysokości, które zostaną określone przez Zarząd Powiatu Starachowickiego.

VIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 są środki finansowe :

- z budżetu Powiatu Starachowickiego;
- z budżetu Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny);
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ustawy,
- z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ustawy
- z odpłatności rodziców biologicznych,

IX MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

MONITORING PROGRAMU będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach, w celu ocenienia czy program osiąga założone cele.

PRZEDMIOTEM EWALUACJI będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji niniejszego programu są następujące stwierdzenia:

- czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?
- czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
- czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków?
- w jakim stopniu realizacja świadczeń i organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów ?

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie będzie co roku przedkładał sprawozdanie z realizacji niniejszego Programu Radzie Powiatu Starachowickiego, które będzie zawarte w sprawozdaniu z działalności PCPR jako organizatora pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Starachowicach
mgr Wiesław Daszkowski